

Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų
prevencijos projektų (programų)
konkurso nuostatų priedas

NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS PROJEKTŲ (PROGRAMŲ)

KONKURSO DALYVIŲ PARAIŠKOS APRAŠAS

Konkurso tema: „*Vaikų ir jaunimo informuotumo apie socialines grėsmes (žalingus įpročius, nesaugumo veiksnius gatvėje ir namuose, grėsmes internete ir kt.) didinimas ir šių grėsmių prevencija*“

1. Projekto pavadinimas.

“Mentorystė”

2. Projekto rengėjo (rengėjų) pavadinimas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, banko sąskaita.

Adresas: Vilniaus Pilaitės vidurinė mokykla
Įsrūties g. 3
LT-06218, Vilnius

Tel. 8-5 270 84 74 ; 8-5 230 74 42

El.p. rastine@pilaites.vilnius.lm.lt

Banko sąskaita:
SEB “Vilniaus bankas”
Banko kodas: 70440
Atsiskaitomosios sąskaitos
Nr. LT80 7044 0600 0426 1420

3. Informacija apie projektą:

3.1. esamos situacijos (problemos) analizė:

Alkoholio vartojimas, rūkymas vietose, kuriose draudžiama tai daryti, narkotinių medžiagų vartojimas yra dažniausiai nepilnamečių pažeidžiami įstatymai. Pažeidinėti įstatymus paauglius skatina įvairūs motyvai, tačiau manome, kad pirmieji bandymai priklauso nuo asmeninio požiūrio, kuris dažniausiai paremtas įvairiais mitais.

Suprantama, kad mokiniai didžiąją dienos dalį praleidžia mokykloje, todėl jai tenka svarbus vaidmuo ugdant vaikų socialinius įgūdžius, formuojant nuostatas ir vertybes, vykdant pirminę prevenciją.

Viena iš veiksmingiausių prevencijos priemonių – vaikų ir paauglių gyvenimo įgūdžių ugdymas, kurio rezultatas yra įgyti gebėjimai sėkmingai pritaikyti kintančioje visuomenėje, bendraamžių ir suaugusių aplinkoje elgtis pozityviai, veiksmingai susidoroti su kasdienio gyvenimo problemomis. Visi šie įgūdžiai padeda išlaikyti gerą vaikų psichinę sveikatą ir pasitikėjimą savo jėgomis.

Todėl mokykla ieškodama efektyvių ir naujų prevencijos būdų pasirašė sutartį su Asociacija „Mentor Lietuva“.

Geriausiai šių dienų situaciją atspindi tarptautinis ESPAD tyrimas, kuris atliekamas kas keturi metai, jame dalyvauja ir Lietuva. Paskutiniai atlikti tyrimai parodė, kad priežastys dėl ko

moksleiviai vartoja narkotikus, dar kartą patvirtina, kad jaunimas neturi tinkamo gyvenimo būdo nuostatų ir nėra išsiugdę įpročių. Dar vienas faktas yra tai, kad Lietuvoje alkoholiniai gėrimai tarp jaunimo yra populiarūs ir yra būtina jų bendravimo priemonė, gyvenimo būdas. Gauti duomenys rodo, kad daugiau moksleivių linkę išvengti teigiamus alkoholinių gėrimų vartojimo padarinius, o ne neigiamus. Apklausos duomenys rodo, kad absoliuti dauguma jaunosios kartos atstovų išbando rūkyti cigaretes ir ilgiau bei trumpiau rūko. (P.S. naudotas dr. A.G. Davidavičienės pranešimas).

Naujausi mokslininkų tyrimai rodo, kad ir nepalankiose sąlygose augę vaikai gali sėkmingai įsitvirtinti gyvenime, jei turi bent vieną suaugusįjį, kuriuo gali pasitikėti ir sekti juo kaip pavyzdžiu. Dažniausiai tai žmonės ne iš artimiausios aplinkos, kurie geba vertinti, palaikyti ir tikėti vaiku. Tie suaugusieji daro įtaką paauglio pasirinkimui ne mažiau negu bendraamžiai ar tėvai.

Mokykla bendradarbiaudama su Asociacija „Mentor Lietuva“ per Mentorstės programą siekia vykdyti prevenciją, informuoti vaikus apie socialines grėsmes pasitelkiant kompetentingus savanorius.

3.2. tikslas;

Mentorstės programos tikslas - stabdyti narkomanijos plitimą, vykdyti teisės pažeidimų prevenciją ir skatinti vaikų bei jaunimo gerovę, sveiką gyvenseną; plėsti verslo pasaulio ir mokyklų bendradarbiavimą, skirtingų kultūrų ir kartų bendravimą; skatinti teigiamų socialinių ryšių atsiradimą; jaunimo informuotumo apie socialines grėsmes didinimas ir šių grėsmių prevencija pasitelkiant kompetentingą suaugusį draugą.

3.3. uždaviniai;

- Sudaryti sąlygas abiejų dalyvaujančių pusių asmeniniam tobulėjimui;
- Teisės pažeidimų ir žalingų įpročių prevencija;
- Tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius;
- Kuo anksčiau atkreipti dėmesį ir suteikti pagalbą rizikos grupės vaikams;
- Tiek vaiko, tiek mentoriaus atsakomybės ir pasitikėjimo ugdymas;
- Ugdyti priimti sprendimus ir už juos atsakyti;
- Socialinių įgūdžių formavimas;
- Informuoti apie socialines grėsmes ir vykdyti prevenciją.

3.4. priemonės;

Mentorstė – daugelyje pažangių Vakarų valstybių paplitęs nusikalstamumo ir narkomanijos prevencijos metodas, kai moksleivių gyvenimo įgūdžiai stiprinami individualiai bendraujant su suaugusiais. Bendravimas su mentoriais bręstančioms asmenybėms padeda sekti

teigiamu pavyzdžiu, sustiprinti savo vertybių sistemą, kartu su globėju rasti atsakymus į svarbius klausimus.

Mentorystės programa suteikia paaugliams unikalią galimybę susipažinti su dirbančių žmonių pasauliu bei įsigyti suaugusį draugą.

Mentorystė yra suaugusio žmogaus ir jaunuolio (13 – 16 metų amžiaus) bendradarbiavimo forma. Vienus metus poros susitikinėja kas dvi savaites, jiems padeda programos koordinatorius.

Programos metu poros turi atlikti kai kurias paskirtas užduotis, tačiau dažniausiai laiko jie patys nusprendžia savo veiklos pobūdį. Prieš programos pradžią būsimieji mentoriai susitinka su programos koordinatoriumi keletą kartų ir aptaria pagrindines taisykles ir galimus pavojus. Visos programos įgyvendinimo metu mokykla užtikrina pagalbą ir paramą moksleiviams, „Mentor Lietuva“ užtikrina paramą ir pagalbą mentoriams bei moksleiviams.

Mentorystės programa – tai abipusiai praturtinantis paauglių ir dirbančių suaugusiųjų bendravimas. Darbuotojai, dalyvaujantys tokioje programoje gauna daug naujos informacijos apie šiandieninius paauglius – rytdienos klientus ir darbuotojus, įgyja naujų bendravimo įgūdžių bei praplečia savo pasaulėžiūrą.

Mentorystė – netradicinė kompetencijų lavinimo forma. Mentorystės programa pagrįsta individualiu suaugusiųjų ir paauglių bendravimu. Siekiama sukurti kuo geresnes sąlygas pozityviam ryšių vystymuisi.

Apsauga, prevencija, alternatyvos

Mes tikime, jog būtina vykdyti prevenciją. Prevencija prasideda sveiku vaiko vystymusi pozityvioje šeimoje bei visuomenėje, apsaugančioje nuo delinkventinio elgesio ir suteikiančioje galimybių jauniems žmonėms išnaudoti visus savo gabumus.

Savo veikloje išskiriame šiuos elementus:

Apsauga: siekiame apsaugoti nuo narkotikų ir mažinti rizikos faktorius, sukeliančius narkotikų vartojimą, skatinančius teisės pažeidimus.

Prevencija: siekiame užkirsti kelią vartojimui ir žalai, kurią sukelia narkotikai.

Alternatyvos: siūlome jauniems žmonėms sveikos gyvensenos galimybes

3.5. vykdymo trukmė, tęstinumas;

Projektas tęstinis. Mokykloje projektas įgyvendinamas nuo 2007 m. Bus tęsiamas ateityje.

3.6. vykdytojai;

1. Virgijina Ratiukienė – socialinė pedagogė (projekto koordinatorė mokykloje);
2. Jurgita Ribinskaitė- Asociacijos „Mentor Lietuva“ projekto koordinatorė

3.7. dalyviai (tikslinė grupė);

Pilaitės vidurinės mokyklos mokiniai, 13-16 metų amžiaus, turintys bendravimo problemų, socialiai pažeisti, rizikos grupės vaikai. Per šiuos metus projekte dalyvavo 35 mūsų mokyklos vaikai.

Šiuo metu programoje dalyvauja SEB banko, advokatų kontoros „Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN“ darbuotojai – savanoriai.

3.8. vykdymo vieta;

Pilaitės vidurinė mokykla

3.9. partneriai, rėmėjai;

Asociacija „Mentor Lietuva“

VPU, Socialinės komunikacijos institutas – žmogiškieji ištekliai.

3.10. įamata;

Viena pora metams gauna 200 Lt biudžetą. Pinigais disponuoja mentorius.

3.11. rezultatai;

- *Prevenција* –
 - žalingų įpročių prevencija
 - nusikalstamos veiklos prevencija: sudaroma galimybė išvengti nusikalstamos veiklos;
- *Socialinė kompetencija* –
 - asmenybiniai veiksniai – saugumo, pasitikėjimo savimi jausmo, socialinių įgūdžių suformavimas. .
 - gerėja mokymosi pasiekimai;
 - gerėja santykiai su bendraamžiais ir suaugusiais;
- *Savęs vertinimas* –
 - galimybė išreikšti savo jausmus;
 - mokosi priimti sprendimus;
 - mokosi elgtis pagal taisykles;
 - galimybė praplėsti savo interesus, pomėgius;
 - įpročių keitimas.

Įgyvendinat programą stengtasi kuo anksčiau atkreipti dėmesį į su sunkumais susiduriančius vaikus, suteikta jiems kvalifikuota pagalba ir informacija, ugdomi jų socialiniai įgūdžiai. Susitikimų metu ugdoma atsakomybė ir pasitikėjimas. Suteikta galimybė saugiai išreikšti jausmus, ugdyta kaip priimti sprendimus ir už juos atsakyti, tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikiai. Viso projekto metu formuoti socialiniai įgūdžiai.

3.12. kita svarbi, su projektu susijusi, informacija.

Vykdamas projekto sklaidą pastoviai atnaujinama informacija mokyklos internetiniame puslapyje www.pilaite.vilnius.lm.lt; www.mentorlietuva.org

Vykdomas projektas pristatomas konferencijose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Siekdami savo tikslų vadovaujamės šiais principais:

Aktyvus pilietiškumas

Siekiame ugdyti pilietiškumą aktyviai dalyvaujant spendžiant aktualiausias bendruomenės problemas. Pilietiškumą suprantame kaip suvoktą atsakomybę ir aktyvų dalyvavimą, todėl programa pagrįsta savanorišku dalyvavimu.

Asmeninis tobulėjimas

Manome, kad asmenybės ugdymas ir mokymasis visą gyvenimą yra svarbus tiek prevencijos projektuose dalyvaujantiems jaunuoliams ir atsakingiems žmonėms, tiek įmonių darbuotojams, dalyvaujantiems programoje. Manome kad įgūdžiai, įgyti dalyvaujant programose ugdo žmogų visapusiškai, daro jį geresnį darbuotoją, tėvą/mamą, bendruomenės narį.

Efektyvumas ir rezultatyvumas

Stebime ir vertiname veiklą. Svarbūs tiek ilgalaikiai tiek trumpalaikiai rezultatai.

Partnerystė ir bendradarbiavimas

Narkotikų problema yra kompleksinė, todėl siekiame bendradarbiauti su visais šioje veikloje aktyviais žaidėjais – valstybinėmis institucijomis, kitomis verslo iniciatyvomis. Norime dalintis savo žiniomis, įvertinti ir pripažinti gerą praktiką.

4. Projekto atitiktis kriterijams, kurie nustatyti Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos projektu (programų) konkurso nuostatų 24 punkte.

4.1. Projektu siekiama spręsti vieną iš aktualiausių problemų ne tik mokykloje, bet ir šaliai: apsaugoti jaunus žmones nuo žalingų įpročių bei skatinti juos sveikai gyventi.

4.2. Kiekvieno etapo pabaigoje (metų pabaigoje) yra susitinkama su mentorais ir vaikais. skiriama įsivertinimo užduotis - kiekvienas dalyvis kūrybiškai pristato savo patirtis programoje Dalyviai išskiria du dalykus - ką gavo iš dalyvavimo programoje ir ką atidavė

Šiuo metu yra ruošiamas anketa.Tyrimo tikslas - nustatyti ar turi įtakos suaugusio ir vaiko bendravimas vaiko asmenybiniams, socialiniams, pažintiniams/ mokymosi sugebėjimams ir žalingo elgesio prevencijai.

4.3. Projektas buvo įgyvendinamas bendradarbiaujant su partneriais: Asociacija „Mentor Lietuva“. Visų dalyvavusių projekte bendras tikslas- per įdomią ir įvairiapusę veiklą, vykdyti aktyvią pirminę prevenciją, vyksta bendri renginiai.

4.4. Projektas yra tęstinis, ilgalaikis, bus tęsiamas ateityje. Projektą galima kartoti bei vykdyti kietiems subjektams. Labai naudingas mokyklos bendruomenei.

4.5.Projektas naujoviškas, įdomus savo plačia veikla. Lietuvoje tik Vilniaus, Kauno, Plungės mokyklų (trijų) mokiniai dalyvauja panašioje programoje, Vilniuje – tik mūsų mokyklos mokiniai. Mūsų mokyklos vaikų skaičius dalyvaujančių šiame projekte, didžiausias.

Šie metai paskelbti savanorystės metais, o šiuo projektu būtent skatinama savanorystė, susipažįstama su savanorystės idėjomis, socialinių kompetencijų ugdymas.

Direktorius

Zotikas Popovas

Projekto vykdytojai

Virginija Ratiukienė